

Ekonomikas ministrija

Atbalsts apstrādes rūpniecības uzņēmumiem energoefektivitātes pasākumu veikšanai

Evita Valgača

29.01.2020., Rīga

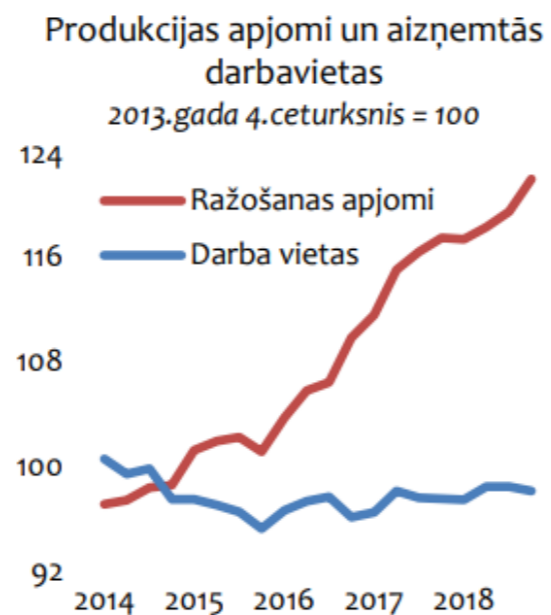
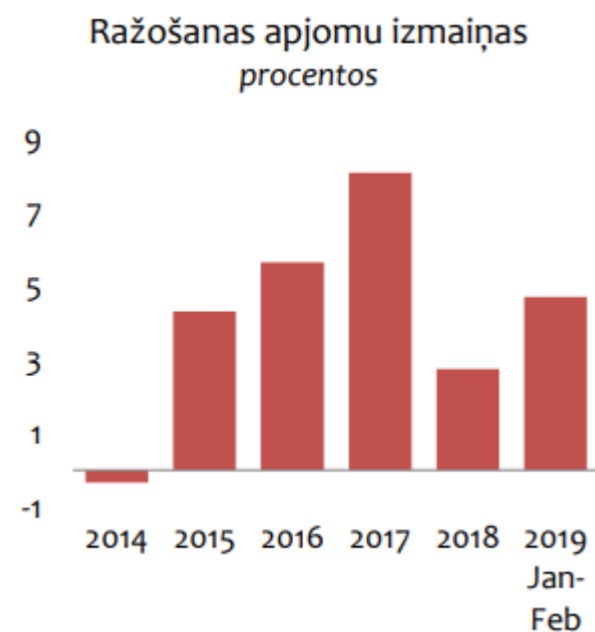
...un nav lielākas vērtības uz pasaules, kā viss, kas ir dzīvs...

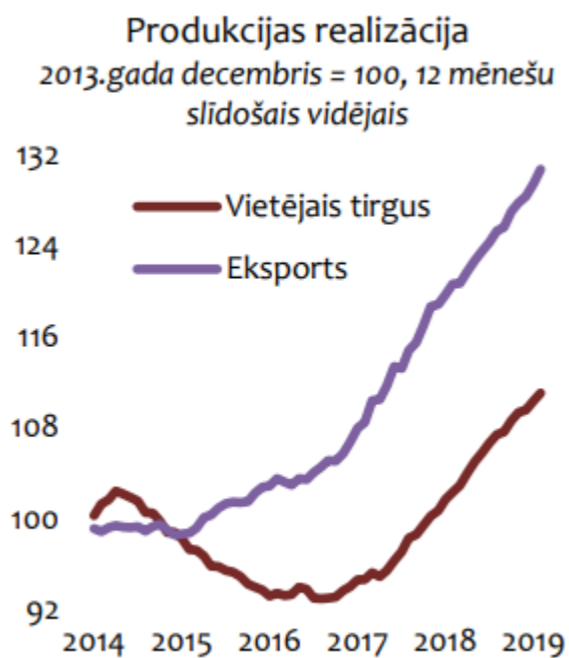
«Tas ir kārtības jautājums,» vēlāk man stāstīja mazais princis. «Kad pats no rīta esi uzkopies, tad rūpīgi jāuzkopj arī planēta. Regulāri jāizravē laukā visi baobabi, tiklīdz tos var atšķirt no rožu krūmiem, kam tie ārkārtīgi līdzinās, kad tikko uzdiguši. Tas ir ļoti viegls, bet nogurdinošs darbs.»

Kāpēc svarīgi risināt energoefektivitātes jautājumus rūpniecības sektorā?

Rūpniecība un būvniecība ir trešais lielākais enerģijas galalietotājs valstī aiz mājsaimniecībām un transporta nozares

Nozares īpatsvars IKP 2018.gadā

Apstrādes rūpniecība ir viena no straujāk augošajām nozarēm

- ✓ Ražojam vairāk
- ✓ Strauji pieaug eksports
- ✓ Nozares īpatsvars IKP pārsniedz 10%
- ✓ 12,9% nodarbināto apstrādes rūpniecībā

SAM 4.1.1. "Veicināt efektīvu energoresursu izmantošanu, enerģijas patēriņa samazināšanu un pāreju uz AER apstrādes rūpniecības nozarē" trešā projektu iesniegumu atlases kārtā

Mērķis: veicināt efektīvu energoresursu izmantošanu, enerģijas patēriņa samazināšanu un pāreju uz atjaunojamiem energoresursiem apstrādes rūpniecības nozarē

SAM 4.1.1. "Veicināt efektīvu energoresursu izmantošanu, enerģijas patēriņa samazināšanu un pāreju uz AER apstrādes rūpniecības nozarē"

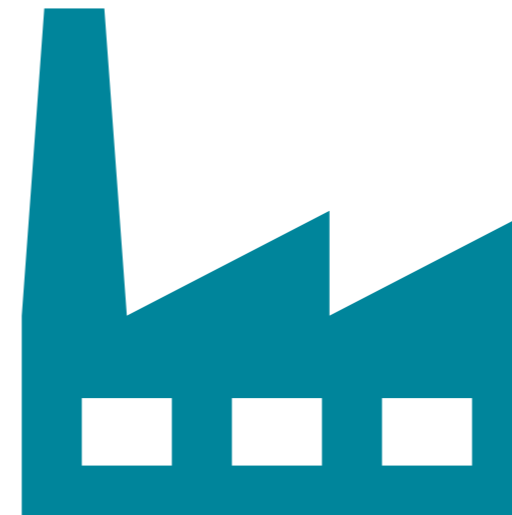

Grants līdz 30% no attiecināmām izmaksām

Kopējais pieejamais KF finansējums **11,67 milj. euro**

Vienam atbalsta saņēmējam līdz **1 milj. euro**

Atbalsta pretendenti –sīkie (mikro), mazie, vidējie vai lieli uzņēmumi

Viena no darbības nozarēm ir **apstrādes rūpniecība**

Enerģijas ietaupījums ne mazāks kā 15% gadā

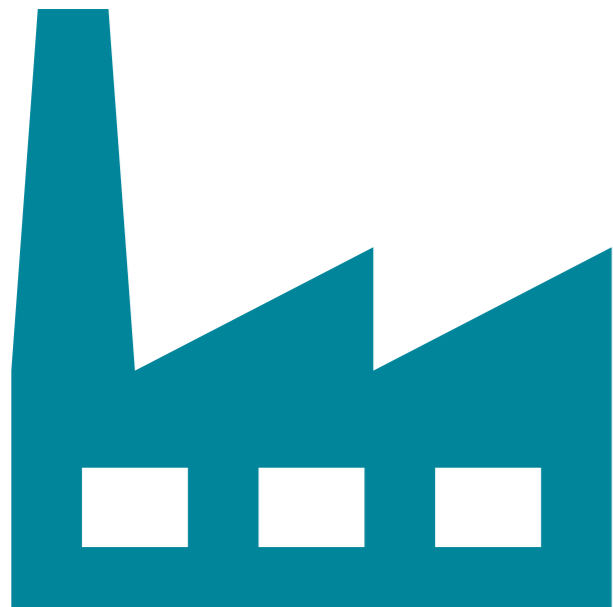

Atbalsta saņēmējs:

- LR reģistrēts komersants
- Mazais, vidējais, lielais komersants
- Apstrādes rūpniecības komersants (NACE 2.red. C sadaļa)

✓ Viens projekta iesniedzējs var iesniegt vairākus projekta iesniegumus.

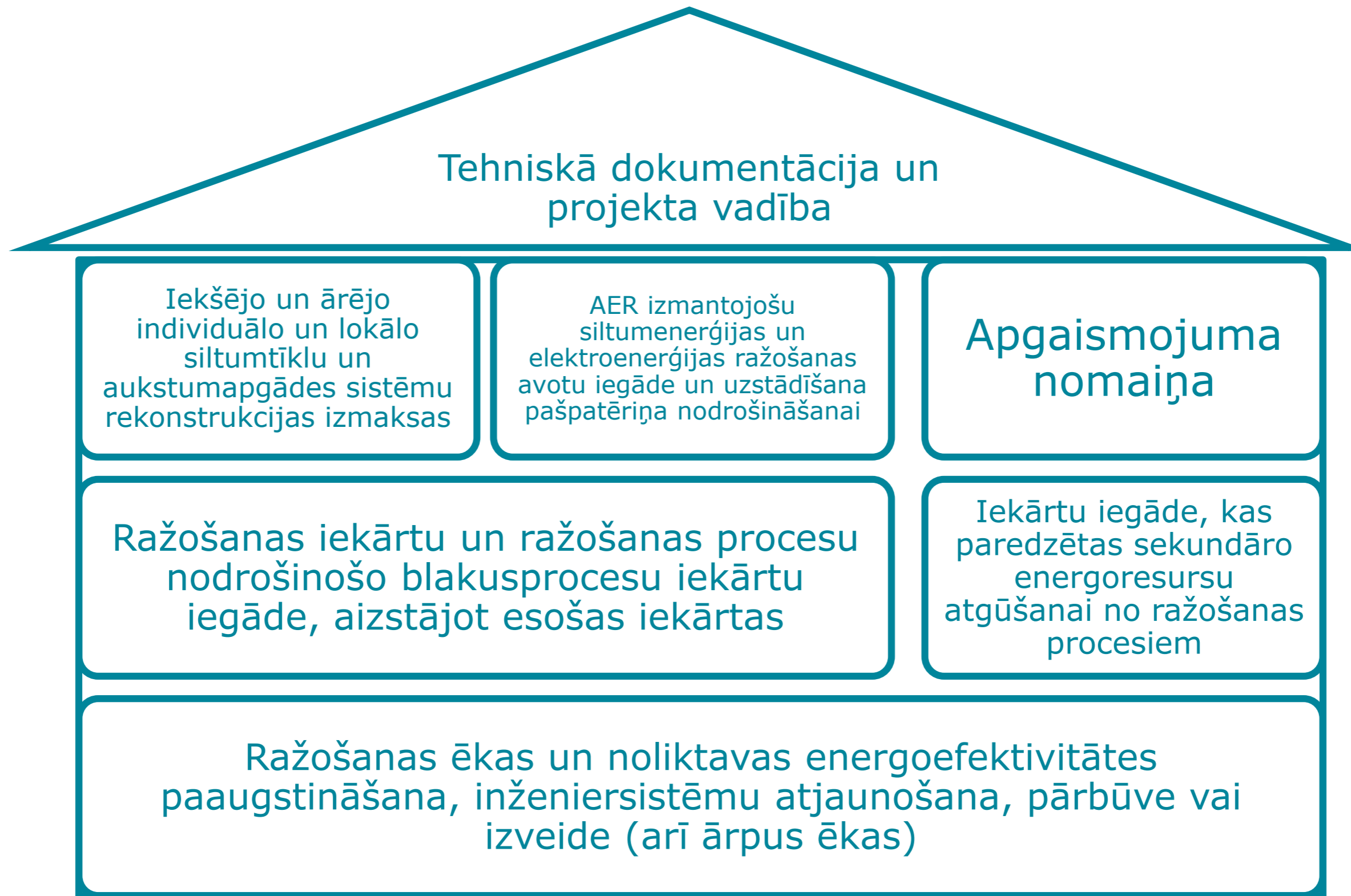
✓ Vienā projekta iesniegumā var iekļaut investīcijas vairākās rūpnieciskās ražošanas ēkās, noliktavās, inženierbūvēs vai inženiersistēmās.

Attiecībā uz īpašumu, kurā veic ieguldījumus:

- ✓ Ieguldījumus veic **ražošanas ēkās un noliktavās**, kas atbilst būvju klasifikācijas kodam 125.
- ✓ Ēka projekta iesniedzēja **īpašumā, nomā, valdījumā vai ar apbūves tiesību** uz termiņu, kas nav mazāks par 5 gadiem pēc projekta īstenošanas. Īpašuma, nomas, lietojuma tiesības un apbūves tiesības **nostiprina zemesgrāmatā**.
- ✓ Projektā iekļautajām **ražošanas iekārtām jābūt īpašumā**.
- ✓ Ražošanas ēkā, ēku kompleksā vai ražošanas teritorijā **vismaz gadu pirms projekta iesniegšanas ir uzstādītas ražošanas iekārtas** un ar tām vismaz gadu ir veikts **nepārtraukts ražošanas process**.
- ✓ Ja projektā plānotas investīcijas noliktavu ēkās, tad attiecīgajā ēku kompleksā vai ražošanas teritorijā vismaz gadu pirms projekta iesniegšanas ir uzstādītas ražošanas iekārtas un attiecīgajā noliktavā ir uzglabāta produkcija, starpprodukcija vai ražošanas procesa nodrošināšanai nepieciešamie izejmateriāli.
- ✓ Investīcijas noliktavu ēkās attiecināmas tikai gadījumā, ja **ēkā tiek patērēta enerģija mikroklimata regulēšanai un ēka ir tiešā veidā saistīta ar projekta iesniedzēja saražotās produkcijas vai izejvielu uzglabāšanu**.

Kādām darbībām piešķir atbalstu?

- ✓ **Enerģijas ietaupījums** pēc energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumu īstenošanas **ne mazāks kā 15 % gadā.**
- ✓ Siltumenerģijas patēriņš rūpnieciskās ražošanas ēkas vai noliktavas apkurei pēc energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumu īstenošanas **nepārsniedz 110 kWh/m² gadā** (ja veikti ēkas energoefektivitāti uzlabojoši pasākumi). Ja ēkas vidējais telpu augstums lielāks par 3,5 m, veic rādītāja korekciju, ko aprēķina saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 9. jūlija noteikumu Nr. 383 "[Noteikumi par ēku energosertifikāciju](#)" 15.³ punktu.
- ✓ **Vismaz 5 gadus pēc projekta beigām** rūpnieciskās ražošanas ēku vai noliktavu izmanto ražošanas vajadzībām apstrādes rūpniecības nozarē, projektā veiktās investīcijas un radītos pamatlīdzekļus izmanto projektā paredzētajam mērķim, nodrošina veikto investīciju ilgtspēju un projektā sasniegto rezultātu uzturēšanu.
- ✓ Līdz projekta beigām jābūt uzstādītiem **elektroenerģijas un siltumenerģijas skaitītājiem**, lai nodrošinātu projekta rezultātu monitoringu.
- ✓ **5 gadus pēc projekta pabeigšanas ik gadu līdz 31. janvārim Ekonomikas ministrijā tiek iesniegts pārskats par sasniegto enerģijas ietaupījumu.**

Atbalsts tiek sniegts ar:

- **Komisijas regulu Nr.651/2014.**
- **Komisijas regulu Nr.1407/2013 (*de minimis*)** – tikai tehniskās dokumentācijas sagatavošanas izmaksas un projekta vadības izmaksas.

Vienam *de minimis* atbalsta saņēmējam viena vienota uzņēmuma līmenī *de minimis* atbalsta apmērs kopā ar attiecīgajā fiskālajā gadā un iepriekšējos divos fiskālajos gados piešķirto *de minimis* atbalstu nepārsniedz **200 000 euro**.

Tas nozīmē, ka, ja noteiktais limits ir «izsmelts», līdzfinansējumu tehniskās dokumentācijas un projekta vadības izmaksām nevar piešķirt.

Vienotie un vienotie izvēles kritēriji

Pārbauda:

- projekta iesniedzēja atbilstību MK noteikumu prasībām;
- vai projekta iesniegums ir noformēts atbilstoši noteiktajām prasībām (piemēram, ir pievienoti visi nepieciešamie pielikumi);
- vai projekta iesniedzējam nav nodokļu parādi;
- darbību un izmaksu atbilstību MK noteikumu prasībām;
- plānoto publicitātes pasākumu atbilstību prasībām;
- veikto risku izvērtējumu;
- pieprasītā atbalsta apmēra atbilstību MK noteikumu prasībām;
- vai projekta iesniedzējs nav GNU, u.c.

Specifiskie atbilstības kritēriji

Pārbauda:

- vai projekta iesniedzēja, projekta iesniedzēja saistīto personu grupas pašu kapitāls ir vismaz 25% no projekta attiecināmajām izmaksām;
- vai projekta iesniedzējs ir izpildījis Energoefektivitātes likuma 10.panta vai 12.panta prasības (attiecināms, ja projekta iesniedzējs ir lielais uzņēmums vai lielais elektroenerģijas patērētājs);
- vai projekta iesniegumam pievienots ēkas energosertifikāts (ja attiecināms) un Pārskats (MK noteikumu 1.pielikums) un pārbauda to kvalitāti;
- vai plānotais siltumenerģijas patēriņš apkurei pēc energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumu īstenošanas nepārsniedz 110 kWh/m² gadā (ja attiecināms).

Kvalitātes kritēriji

Izslēdzošie

Kritērijā jāsaņem noteikts minimālais punktu skaits, lai projekts saņemtu atbalstu. Ir iespēja pretendēt uz augstāko punktu skaitu.

- Uz KF līdzfinansējumu 1000 euro apmērā panāktais patērētās enerģijas ietaupījums ir vismaz 0,50 MWh/gadā;
- Enerģijas ietaupījums pēc projekta vismaz 15% gadā;
- Projekta gatavība. Kā minimums:
 - a) ir sagatavots būvniecības ieceres iesniegums (piemēro, ja projekta ietvaros ir paredzēta būvniecība, kā arī, ja iegādāto iekārtu uzstādīšanai un nodošanai ekspluatācijā nepieciešams veikt būvdarbus),
 - b) ir norādīti potenciālie iekārtu piegādātāji un būvdarbu veicēji, taču nav uzsākta iepirkuma procedūra,
 - c) ir norādīti potenciālie projekta finansēšanas avoti.

Papildus punkti

Kritēriji dod papildus punktus. Lielāks punktu skaits dod priekšrocības, ja pieteikti projekti par lielāku finansējumu apmēru nekā pieejamais finansējums.

- Uz KF līdzfinansējumu 1000 euro apmērā panāktais CO2 samazinājums (tCO2/gadā);
- KF līdzfinansējuma attiecība pret enerģijas ietaupījumu investīciju dzīves cikla garumā;
- Investīcijas AER izmantošanai;
- Projekta iesniedzēja sertificētas energopārvaldības sistēma;
- Pieprasītā finansējuma intensitāte;
- Projekta ietvaros nodrošinātas zaļās darba vietas;
- Projekta ietvaros piemērots zaļais iepirkums.

Laika grafiks

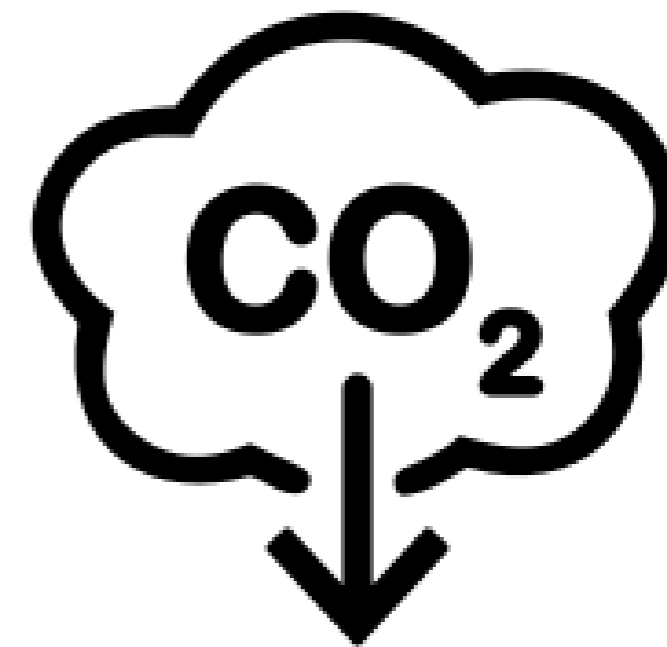
2020.g. 9.janvāris – 9.aprīlis	2020.g. aprīlis – jūlijs	2020.g. jūlijs - ...	2022.g. 31.decembris
<ul style="list-style-type: none">• Atlases izsludināšana (provizoriski decembra sākums)• Projektu iesniegumu pieņemšana (3 mēneši)	<ul style="list-style-type: none">• 3 mēneši projektu iesniegumu pirmreizējā vērtēšana	<ul style="list-style-type: none">• Projektu iesniegumu precizēšana• Atkārtota vērtēšana• Līgumu slēgšana	<p>Projektu īstenošana:</p> <ul style="list-style-type: none">• 36 mēnešu laikā pēc līguma noslēgšanas• ne ilgāk kā līdz 2022.gada 31.decembrim

Rezultāti

Investēti 42 milj. *euro*
(**12 milj. *euro*** KF atbalsts)

Atbalstīti vairāk kā
40 komersanti

Plānotais enerģijas ietaupījums
107 220 MWh/gadā

Plānotais CO₂ samazinājums
12 328 CO₂ ekvivalenta tonnas gadā

Enerģijas ietaupījums naudas izteiksmē
9,7 milj. *euro* gadā*

*Pieņemot, ka ietaupa elektroenerģiju. Eurostat publicētā vidējā elektroenerģijas cena rūpniecībā Latvijā 2017.gadā 91.11 *euro*/MWh

Kas vēl?

Inovācijas vaučeri

Atbalsts uzņēmējiem inovāciju ieviešanā – jauna vai būtiski uzlabota produkta/tehnoloģijas attīstībai Latvijas Viēdās specializācijas stratēģijas jomās (tostarp viedā enerģētika, viedie materiāli, tehnoloģijas un inženiersistēmas). Ar vaučeri komersantam tiek segts ārpalpojums, ko sniedz pētniecības organizācija.

Atbalsts:

- MVU 100% un lielajiem komersantiem 85% grants iepazīšanās vaučeram līdz 5 000 eiro (PVN netiek segts)
- 85% grants klasiskajam vaučeram līdz 25 000 eiro (PVN netiek segts)

Atbalstāmās darbības:

Tehniski ekonomiskā priekšizpēte, rūpnieciskie pētījumi, eksperimentāla izstrāde, testēšana, sertificēšana, darbinieku piesaiste u.c.

Vairāk informācijas: <http://www.liaa.gov.lv/lv/fondi/2014-2020/inovaciju-vauceru-atbalsta-pakalpojumi>

Zaļo un Viedo Tehnoloģiju Klasteris

Biznesa atbalsta organizācija ar mērķi veicināt “zaļo” un “viedo” tehnoloģiju sektoru (tostarp, energoefektivitāte un efektīva ražošana) komersantu izaugsmi un konkurētspēju.

Atbalsts: 85% grants

Atbalstāmās darbības:

Starptautiskās sadarbības, atpazīstamības, sadarbības ar pētniecības organizācijām veicināšana, apmācības, zināšanu pārneses sekmēšanas u.c. pasākumi

Vairāk informācijas: www.greentechlatvia.eu

**Energoefektivitāte
iespēja padarīt savu
uzņēmumu arī
vizuāli pievilcīgāku**

Ekonomikas ministrija

Paldies!

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Reģionālās
attīstības fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

@EM_gov_lv, @siltinam

/ekonomikasministrija

www.em.gov.lv

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1519, Latvia

+371 67013100

pasts@em.gov.lv